

به نام خدا

افزایش مهارت های شغلی

مدیر(کاربر) بانک اطلاعاتی

SQL Server

براساس استاندارد سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

گروه شغلی فناوری اطلاعات

کد استاندارد ۰-۸۴/۸۰/۱/۳/۲

مؤلفان :

حمیدرضا قنبری

آلله هاشمی نیا

علی هاشمی

و جمعی از کارشناسان گروه فنی و مهندسی ذوق

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی
ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق
مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌کیرند.

افزایش مهارت‌های شغلی

مدیر(کاربر) بانک اطلاعاتی SQL Server

مؤلفان: حمیدرضا قنبری - آلاله هاشمی نیا

علی هاشمی

ویراستار علمی: صدیقه فیاضی مقدم

ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

حروفچینی و صفحه‌آرایی: مونا جمال آبادی

طرح روی جلد: داریوش فرسایی

چاپ: دانشجو

نوبت چاپ: اول

تاریخ نشر: ۱۳۹۶

تیراز: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۷۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۴-۶۵۹-۳

نشانی واحد فروش: تهران، میدان انقلاب،

خ کارگر جنوبی، روبروی پاساژ مهستان،

پلاک ۱۲۵۱

تلفن: ۰۲۰۸۵۱۱۱-۶۶۴۱۰۰۴۶

کد پستی: ۱۳۱۴۹۸۳۱۸۵

فروش اینترنتی: www.mftshop.com

www.mftbook.ir

سرشناسه: قنبری، حمیدرضا، ۱۳۶۸-

عنوان و نام بدید آور: افزایش مهارت‌های
شغلی: مدیر(کاربر) بانک اطلاعاتی SQL SERVER براساس
استاندارد سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، گروه شغلی
فناوری اطلاعات - کد استاندارد: ۸۴/۸۰/۱/۳/۲ / مؤلفان:
حمیدرضا قنبری، آلاله هاشمی نیا، علی هاشمی.

مشخصات نشر: تهران- دیباگران تهران- ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۵۸ ص. مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۴-۶۵۹-۳

وضعیت فهرستنويسي: فبيا

عنوان دیگر: براساس استاندارد سازمان آموزش فنی و حرفه
ای کشور: گروه شغلی فناوری اطلاعات - کد استاندارد
۰-۸۴/۸۰/۲/۲

موضوع: سرور اس. کیو. ال

موضوع: SQL server

موضوع: اس. کیو. ال (زبان برنامه نویسی کامپیوتر)

موضوع: sql(computer program language)

موضوع: پایگاه‌های اطلاعاتی - راهنمای آموزشی

موضوع: databases- study and teaching

شناسه افزوده: هاشمی نیا، آلاله، ۱۳۷۰،

شناسه افزوده: هاشمی، علی، ۱۳۶۸،

ردہ بندي کنگره: ۱۳۹۶ ق ۴ س ۷۶/۹ QA

ردہ بندي ديوبي: ۰۰۵/۷۵۶۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۳۴۱۱۹

Dibagaran_publishing : نشانی اينستاگرام

نشانی تلگرام: @mftbook

پست الکترونيکي: bookmarket@mftmail.com

فهرست مطالب

۹	درسنامه اول
۹	توانایی به کارگیری مفاهیم پایگاه داده
۱۰	۱- آشنایی با انواع و ساختار پایگاه داده
۱۴	۲- آشنایی با مفاهیم پایگاه داده رابطه ای (فیلد - رکورد - جدول)
۱۴	۳- شناسایی اصول ترسیم نمودارهای ER
۱۵	تعریف موجودیت
۱۷	تعریف صفت خاصه
۱۷	انواع صفت خاصه
۲۱	ماهیت ارتباط
۲۲	حد ارتباط
۲۳	شرکت اجباری و اختیاری در ارتباط
۲۴	تبديل نمودار ER به بانک اطلاعات رابطه ای
۲۵	تبديل به بانک اطلاعات رابطه ای
۲۷	۴- آشنایی با نرمال سازی جدول ها
۲۸	۵- آشنایی با مفاهیم پایگاه داده
۲۸	استقلال داده
۳۱	درسنامه دوم
۳۱	توانایی تغییر جداول یک بانک اطلاعاتی
۳۲	۱- شناسایی اصول Importing جداول
۳۲	۲- شناسایی اصول Exporting جداول :
۳۲	۳- آشنایی با مفاهیم مربوط به فیلدهای از نوع Hyperlink
۳۲	۴- شناسایی اصول تعیین و اضافه کردن Hyperlink ها در فیلدها :
۳۳	۵- شناسایی اصول Freeze کردن فیلدهای یک جدول :
۳۵	درسنامه سوم
۳۵	شناختی اصول انجام محاسبات در یک QUERY
۳۶	۱- شناسایی اصول انجام محاسبات در یک Query
۳۷	۲- تعریف نحوه شرطگذاری براساس نوع دادهها:
۳۹	۳- آشنایی با Action Query
۴۲	۵- شناسایی اصول Export گزارش ها و Query ها به فایل های HTML
۴۳	درسنامه چهارم
۴۳	توانایی طراحی یک فرم پیشرفته

۴-۱ شناسایی اصول کار با جعبه ابزار	۴۴
۴-۲ شناسایی اصول درج و ویرایش اجزای فرم و کنترل ها.....	۴۴
۴-۳ شناسایی اصول تنظیم خواص اجزای فرم و کنترل ها.....	۴۷
۴-۴ شناسایی اصول استفاده از یک یا چند فرم فرعی در یک فرم اصلی	۴۹
۴-۵ شناسایی اصول ایندکسینگ .....Products	۵۰
درسنامه پنجم	۵۲
توانایی کار با ماکرو	۵۳
۵-۱ شناسایی اصول ایجاد و ویرایش ماکرو	۵۴
۵-۲ شناسایی اصول استفاده از ماکروها در فرم ها	۵۴
درسنامه ششم	۵۹
توانایی محافظت از بانک اطلاعاتی.....	۵۹
۶-۱ شناسایی اصول فشرده سازی و ترمیم بانک اطلاعاتی	۶۰
۶-۲ شناسایی اصول فشرده سازی و ترمیم بانک اطلاعاتی	۶۰
۶-۳ شناسایی اصول مستند سازی بانک اطلاعاتی	۶۰
۶-۴ شناسایی اصول قراردادن رمز برای بانک اطلاعاتی	۶۱
۶-۵ شناسایی اصول تنظیمات شروع به کار با یک بانک اطلاعاتی یا همان Startup	۶۱
درسنامه هفتم	۶۳
توانایی شناخت SQL SERVER	۶۳
۷-۱ آشنایی با SQL Server و کاربرد آن	۶۴
آشنایی با تعدادی از دستورات DDL	۶۴
درسنامه هشتم	۶۵
توانایی کار با پرس و جوی یک جدول	۶۵
۸-۱ دستور SELECT	۶۶
۸-۲ پرس و جو با استفاده از DISTINCT	۶۷
۸-۳ عملگرها	۶۸
درسنامه نهم	۷۵
توانایی کار با JOIN	۷۵
۹-۱ شناسایی اصول کار با Cross JOIN	۷۶
۹-۲ تفاوت های بین دستورات پیوند (JOIN) در SQL	۷۶
۹-۳ تفاوت Join و InnerJoin	۷۷
۹-۴ دستور INNER JOIN در SQL	۷۷

۷۸	.....SQL در LEFT JOIN	۵-۹ دستور
۸۰	.....SQL در RIGHT JOIN	۶-۹ دستور
۸۱	.....SQL در FULL JOIN	۷-۹ دستور
۸۳	.....درسنامه دهم	
۸۲	..... توانایی کار با SUB QUERIES	
۸۴	.....۱۰-۱ پرس و جوی تو در تو چیست؟	
۸۶	.....عبارت WITH	
۸۶	.....عبارت GROUP BY	
۸۸	.....عبارت ROLLUP	
۸۹	.....تابع تحلیلی CUBE	
۹۰	.....تفاوت بین CUBE و ROLLUP	
۹۱	.....درسنامه یازدهم	
۹۱	..... توانایی کار با TABLE	
۹۲	.....۱۱-۱ شناسایی اصول کار با Derived Table	
۹۳	.....۱۱-۲ شناسایی اصول کار با Common Table	
۹۳	.....۱۱-۳ شناسایی اصول کار با Views	
۹۴	.....فرم دستور CREATE VIEW	
۹۶	.....۱۱-۳ شناسایی اصول کار با Views	
۹۷	.....درسنامه دوازدهم	
۹۷	..... توانایی کار با مجموعه عملگرها	
۹۸	.....۱۲-۱ عملگرهای UNION ALL و UNION	
۹۸	.....۱۲-۲ عملگر INTERSECT	
۹۸	.....۱۲-۳ شناسایی اصول کار با Except	
۹۹	.....درسنامه سیزدهم	
۹۹	..... توانایی تغییر داده ها	
۱۰۰	.....۱۳-۱ شناسایی اصول ورود داده ها	
۱۰۲	.....۱۳-۲ شناسایی اصول بروزرسانی داده ها	
۱۰۲	.....۱۳-۳ شناسایی اصول حذف داده ها	
۱۰۳	.....۱۳-۴ شناسایی اصول کار با Output clause	
۱۰۵	.....جمع بندی	
۱۰۵	..... جدول دستورات SQL	
۱۰۹	.....آموزش نصب SQL Server ۲۰۰۸	
۱۲۵	.....کوئری های پر کاربرد در SQL	

کوئری ۱: دریافت لیست کلیه بانک های اطلاعاتی.....	۱۲۵
کوئری ۲: نمایش متن یک STORED PROCEDURE	۱۲۵
کوئری ۳: دریافت لیست کلیه DATABASE های مربوط به یک STORED PROCEDURE	۱۲۵
کوئری ۴: دریافت لیست TABLE های مربوط به یک STORED PROCEDURE	۱۲۶
کوئری ۵: کردن همه INDEX های یک DATABASE : REBUILD	۱۲۷
کوئری ۶: دریافت لیست OBJECT های استفاده شده در یک STORED PROCEDURE	۱۲۷
کوئری ۷: بدست آوردن تعداد BYTE های مربوط به جداول	۱۲۸
کوئری ۸: بدست آوردن لیست جداولی که ستون IDENTITY ندارند	۱۲۸
کوئری ۹: بدست آوردن لیست FOREIGN KEY ها و PRIMARY KEY ها در یک DATABASE	۱۲۹
کوئری ۱۰: بدست آوردن لیست FOREIGN KEY ها و PRIMARY KEY های برای یک جدول خاص	۱۳۰
کوئری ۱۱: کردن فیلدهای IDENTITY در کلیه جداول بانک اطلاعاتی : RESEED	۱۳۰
کوئری ۱۲: بدست آوردن لیست کلیه جداول به همراه تعداد رکوردها	۱۳۱
کوئری ۱۳: بدست آوردن نسخه INSTANCE جاری	۱۳۱
کوئری ۱۴: بدست آوردن زبان جاری	۱۳۲
کوئری ۱۵: غیرفعال کردن کلیه CONSTRAINT ها در یک جدول	۱۳۲
کوئری ۱۶: غیرفعال کردن کلیه CONSTRAINT ها بر روی همه جداول	۱۳۲
کوئری ۱۷: بدست آوردن شناسه زبان جاری	۱۳۳
کوئری ۱۸: بدست آوردن حداقل دقت در نوع های DECIMAL و NUMERIC	۱۳۳
کوئری ۱۹: بدست آوردن SERVER NAME	۱۳۳
کوئری ۲۰: بدست آوردن نام INSTANCE جاری	۱۳۳
: بدست آوردن SESSION ID برای پراسس کاربر جاری	۲۱
: بدست آوردن فضای آزاد درایوها	۱۳۳
: غیرفعال کردن یک TRIGGER	۱۳۴
کاربرد NOLOCK	۱۴۸
کاربرد READPAST	۱۴۹
منابع :	۱۵۸

مقدمه ناشر

خط مژی کیفیت انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌هایی است که بتواند خواسته‌هایی بر روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گستردگی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید. در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصد داشته است. تلاش‌های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُربار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "آقایان حمیدرضا قنبری- علی هاشمی و سرکار خانم آلاله هاشمی نیا" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته که شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

کارشناسی و نظارت بر محتوا: زهره قزلباش

در خاتمه ضمن سپاسگزاری از شما دانش‌پژوه گرامی درخواست می‌نماید با مراجعه به آدرس dibagaran.mft.info (ارتباط با مشتری) فرم نظرسنجی را برای کتابی که در دست دارید تکمیل و ارسال نموده، انتشارات دیباگران تهران را که جلب رضایت و وفاداری مشتریان را هدف خود می‌داند، یاری فرمایید.

امیدواریم همواره بهتر از گذشته خدمات و محصولات خود را تقدیم حضورتان نماییم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
Publishing@mftmail.com

مقدمه مولفان

حمد و سپاس ایزدمنان را که با لطف بی کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا برگ کوچکی را در مقابل دنیای بی کران نعمت و دانش او به بشریت تقدیم نماییم.

این کتاب در سیزده فصل به آموزش مدیر (کاربر) بانک اطلاعاتی **SQL Server** براساس استاندارهای گروه شغلی فناوری اطلاعات سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور می پردازد .

این کتاب قابل استفاده برای :

- مهارت آموزان مراکز آموزش فنی و حرفه ای

- مهارت آموزان موسسات کارآموزی آزاد بخش خصوصی

- متقارضیان آزمون های ادواری

- دانش آموزان هنرستان های کاردانش

- مربيان آموزش فنی و حرفه ای می باشد . در تکمیل مباحث این کتاب آزمون های جامع و نمونه سوالات نظری چند گزینه ای به همراه پاسخ های تشریحی و فیلم های آموزشی نرم افزار **SQL server** به همراه کتاب الکترونیکی همراه در قالب دی وی دی همراه کتاب در اختیار مخاطبین خواهد بود .

مولفان :

حمیدرضا قنبری

آلله هاشمی نیا - علی هاشمی

و جمعی از کارشناسان گروه فنی و مهندسی ذوق

ویراستار علمی :

صدیقه فیاضی مقدم